

WIKIPEDIA

Juris Hartmanis

Vikipēdijas lapa

*Šis raksts ir par datorzinātnieku. Par citām jēdziena **Hartmanis** nozīmēm skatīt *nozīmju atdalīšanas lapu*.*

Juris Hartmanis (dzimis 1928. gada 5. jūlijā Rīgā, Latvijā) ir datorzinātnieks un skaitļošanas teorētiķis, kurš kopā ar Ričardu Sternsu saņēma 1993. gada ACM Tjūringa balvu kā atzinību par pētījumiem, kas radīja pamatus Skaitļošanas sarežģītības teorijai.^[1]

Satura rādītājs

Dzīvesgājums

Atsauces

Publikācijas

Ārējās saites

Dzīvesgājums

Juris Hartmanis ir dzimis 1928. gadā Latvijas armijas ģenerāļa Mārtiņa Hartmaņa ģimenē. Pēc Latvijas okupācijas 1940. gadā viņa tēvs tika deportēts uz PSRS, kur tika nogalināts. 2. pasaules kara beigās Jura Hartmaņa māte ar bērniem pameta Latviju un devās bēgļu gaitās.

Viņi vispirms devās uz Vāciju, kur Juris ieguva bakalaura grāda ekvivalentu fizikā Marburgas universitātē. Pēc tam viņa ģimene pārcēlās uz ASV, kur viņš saņēma maģistra grādu lietišķajā matemātikā Kanzassitijas universitātē (tagad Misūri-Kanzassitijas universitāte) 1951. gadā un doktora grādu matemātikā Kalifornijas tehnoloģiskajā institūtā Roberta Dilvorta vadībā 1955. gadā. Misūri-Kanzassitijas universitāte 1999. gada maijā viņam piešķīra goda doktora titulu.

Pēc pasniegšanas Kornela universitātē un Ohaio Valsts universitātē 1958. gadā Hartmanis pievienojās General Electric izpētes laboratorijai. Strādājot General Electric, viņš izstrādāja datorzinātnes pamatprincipus. 1965. gadā viņš kļuva par Kornela universitātes profesoru. Tur viņš bija viens no datorzinātnes departamenta dibinātājiem (kurš bija pirmais datorzinātņu departaments pasaulē) un pirmais tā vadītājs. Hartmanis ir *Association for Computing Machinery* un *National Academy of Engineering* biedrs.

Plašāk viņš ir pazīstams ar Tjūringa balvu ieguvušo pētījumu, kurā viņš ieviesa *laika sarežģītības* klases *TIME* (*f(n)*) un pierādīja *laika hierarhijas* teorēmu.

2001. gadā saņēmis arī Latvijas Zinātņu akadēmijas Lielo medaļu.

Juris Hartmanis

Personīgā informācija

Dzimis	1928. gada 5. jūlijā (93 gadi) <div>Rīga, Latvija</div>
Dzīves vieta	<div> <div> Latvija</div> <div> Vācija</div> <div> ASV</div> </div>
Tautība	latvietis
Vecāki	Mārtiņš Hartmanis
Māsas	Astrīde Ivaska

Zinātniskā darbība

Zinātne	datorzinātne
Darba vietas	<div> <div> General Electric</div> <div> Kornela universitāte</div> <div> Ohaio Valsts universitāte</div> </div>
Alma mater	<div> <div> Kalifornijas Tehnoloģiskais institūts</div> <div> Kanzassitijas universitāte</div> <div> Marburgas universitāte</div> </div>
Pasniedzēji	<div> Roberts Dilvorts</div>
Apbalvojumi	<div> <div> Tjūringa balva (1993)</div> <div> LZA Lielā medaļa (2001)</div> </div>

Atsauces

1. «Juris Hartmanis» (http://amturing.acm.org/award_winners/hartmanis_1059260.cfm). ACM.

Publikācijas

- Hartmanis, J.; Stearns, R. E. (1965), "On the computational complexity of algorithms", *Transactions of the American Mathematical Society* 117: 285—306, doi:[10.2307/1994208](https://doi.org/10.2307/1994208) (<https://dx.doi.org/10.2307/1994208>), MR0170805 (<http://www.ams.org/mathscinet-getitem?mr=0170805>).

Ārējās saites

- Hartmaņa biogrāfija Kornela universitātes vietnē (http://www.cs.cornell.edu/annual_report/00-01/bios.htm#hartmanis)
- Juris Hartmanis (<http://genealogy.math.ndsu.nodak.edu/id.php?id=10404>), matemātikas ģenealoģijas projekts **(angliski)**

Saturs iegūts no "https://lv.wikipedia.org/w/index.php?title=Juris_Hartmanis&oldid=3062541"

Šī lapa pēdējoreiz labota: 2019. gada 14. maijs plkst. 00.14.

Teksts ir pieejams saskaņā ar Creative Commons Attribution/Share-Alike licenci; var pastāvēt papildu ierobežojumi. Plašākai informācijai skatīt lietošanas noteikumus.